

gibe en meget omfattende Frihed. Jeg haaber, at hvad vi have udtalt i saa Henseende vil findes kun at være et Udtryk for den almindelige Regel om Bevist efter dansk Lov og Ret, Noget, hvorom den høitagtede Minister vistnok vil udtale sig, men er det saa, haabe vi ogsaa, at den modstaaende Anskuelse vil see, at den meget let kan slutte sig til os, fordi Forskjellen mellem hine Paragrafer og de allerede nu gjældende Regler ikke er saa væsentlig som forudsat. Jeg maa derfor anbefale Thinget at afløse hine Paragrafer med den af Udvalget foreslaaede. Jeg skal tilføie, at det er en Selvsølge, at de øvrige Paragrafers Talbetegnelse maa blive at rette, dersom § 57 udgaaer.

Kirck: Hvis ikke det erede Udvalg havde foreslaaet enten det, som det nu har foreslaaet, eller det, som blev omtalt ved første Behandling, at § 44 skulde gaae ud, vilde jeg ikke have været istand til at kunne stemme for Loven. Det er meget smukt, som det blev udtalt, at det frie Bevist stæer efter et frit Skjøn, men det er uhyre vanskeligt at anvende det, naar man gennem Erfaringen er kommen til Rundskab om, hvor let og ofte man feiler i sit frie Skjøn. Der er mange Sager, der kunne synes at være saa klart fremsatte af begge Parter, men alligevel er der ingen af Parterne, der har Ret. Naar man skal spørge sin Samvittighed, kommer man til det Resultat, at det er tvivlsomt, hvem der har Ret. Den danske Lov har saa humane Bestemmelser i saadanne Tilfælde, at jeg ikke troer, at de bør røffes, thi det har vist sig i de 40 Aar, jeg har haft med saadanne Sager at gjøre, at man gjør rettest i hellere at lade 10 Skyldige gaae fri end at fælde een Uskyldig. Ved Søforklaringer kan man saaledes være sikker paa, at de næsten ingenstinde stemme overens, naar der er Tale om Proces — vare begge Parter enige, faldt Sagen jo bort — men den ene Part forklarer Sagen paa en Maade, den anden paa en anden Maade. Ved Paaseiltingsager, f. Ex. naar et Skib ligger og har Lanterne oppe, og et andet, der ogsaa har Lanterne oppe, kommer og paaseiler det, kan Den, der har paaført Skaden meget godt være uskyldig, da Lanteren kan

være ført bag Masten og derved bleven skjult for den Paagjældende. Jeg skal nævne et Exempel til Styrke for, at § 44 godt kan gaae ud af Loven. To Skibe krysede i Sundet for at komme forbi Fæstningen — det ene var en Skonnert — og der skete den Ulykke, at Skonnerten blev seilet i Søen, og 34 Mand gik med til Bunds og druknede. Da den Mand, der havde gjort Ulykken, kom iland, bebrejdede Alle ham, at han ved det 10de Dag kunde begaae en saadan Feiltagelse, men da han var sig bevidst ikke at have begaaet nogen Feil, gik han rolig op i Søretten, og da han havde hørt de tre tilbageblevne Mænds Forklaring, gjorde han blot det Contraspørgsmaal: De have i deres Forklaring sagt, at jeg har paa seilet Skibet, der søgte at undgaae det, men jeg vil spørge om, hvorledes deres Skibs Bestaffenhed var? havde de Commandoen over det? Efter mit Skjøn lod det til, at deres Skib ikke vilde lystre Røret, hverken ved at falde, gaae i Vinden eller gaae over Stæg. De tre Mænd maatte indrømme, at Skibet havde nægtet at falde, hvorefter de prøvede paa at lade det løbe i Vinden. Det var altsaa en forstyrret Seilads, som ikke kunde beregnes. Man antager nemlig altid, at Vedkommende, der have et Skib under Commando, have undersøgt de Feil, som et Skib muligt kan have. Det viste sig nu, at naar Skibet skulde falde, maatte de have Agerseilet, det største paa Skibet, over i Væiden. Dette blev ikke gjort i rette Tid, men først efterat der var gjort et mislykket Forsøg i en anden Retning, og saa var det for sildigt. Da stod det klart baade for Dommeren og de søkyn- dige Medlemmer, at han var uskyldig. Men hvis et saadant Spørgsmaal ikke var gjort, og denne Oplysning ikke var kommen frem, vilde Enhver have sagt, at han var skyldig og skulde erstatte Skaden. Saaledes kunde jeg anføre utallige Exempler. Jeg skal nævne en Sag, som blev procederet ved Søretten i Kjøbenhavn. Ved et Skib, der seilede et andet i Søen i Drogden, gjorde to upartiske Vidner Udflaget. Det var to Lodser, der tilfældig havde seet de forkeerte Manøvrer, det engelske Skib gjorde. Hvad Handelsretterne angaaer, saavel i England som i Belgien, troer jeg, at vi helst bør holde os til den danske Lovs Bestemmel-